Spendrups
GRUNDAT ÅR 1897

Hållbarhetsredovisning 2012

Hållbarhetsredovisning 2012

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

3	**VD:s ord**	Om varför hållbarhet är viktigt för Spendrups affärsstrategi.
4	**Hållbarhetsstyrning**	Om hur Spendrups arbetar systematiskt med hållbarhetsfrågor.
8	**Marknad**	Om våra säkra och naturliga produkter, ansvarsfull marknadsföring och leverantörspåverkan.
12	**Miljö**	Om vår totala miljöpåverkan och arbetet med klimat, vatten och förpackningar.
18	**Medarbetare**	Om vår ledar- och medarbetarutveckling, systematiskt arbetsmiljöarbete samt jämställdhetsarbete.
22	**Samhälle**	Om vårt engagemang i samhället och stöd till olika organisationer som gör viktiga samhällsinsatser.
24	**GRI-index**	En förteckning för hur vi uppfyller riktlinjerna enligt Global Reporting Initiative.
26	**Bestyrkanderapport**	Utlåtande från revisor som granskat denna redovisning.

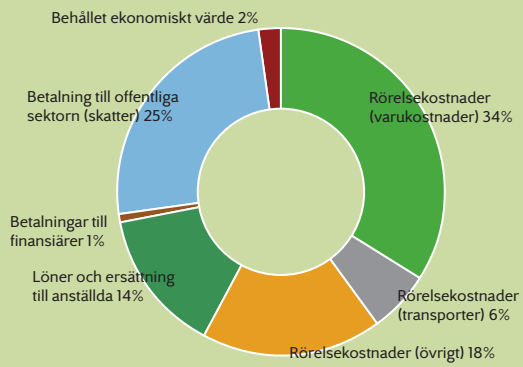

Spendrups Bryggeri AB:s huvudkontor finns i Vårby, Huddinge kommun, där även Vårby bryggeri ligger. Därutöver har Spendrups bryggerier i Grängesberg, Hällefors och på Gotland.

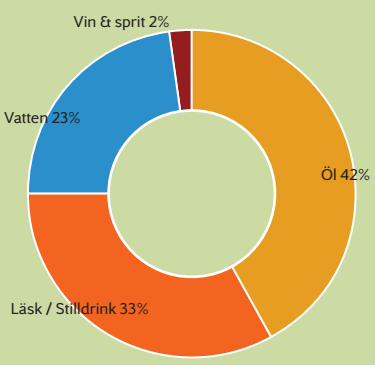
Genom fastighetsbolaget Loka Medical Spa AB äger Spendrups fastigheterna i Loka Brunn och kontrollerar därigenom källorna till Lokavattnet.

Koncernöversikt fem år (MSEK)	2012	2011	2010	2009	2008
Intäkter före avdrag för dryckesskatt	3 958	4 008	4 083	3 930	3 657
Intäkter	2 967	3 003	3 086	2 956	2 699
Resultat före skatt	66	130	159	100	94
Balansomslutning	2 599	2 237	2 218	2 063	1 849
Soliditet (procent)	31 %	33 %	34 %	31 %	32 %
Medeltal anställda (antal)	990	986	972	1138	1 169

Fördelat ekonomiskt värde 2012

Försäljningsvolym (Totalt 398 miljoner liter)

Hållbar satsning för framtida resultat

2012 har i mångt och mycket präglats av den största satsning som Spendrups någonsin genomfört - vår miljardsatsning på utbyggnad och modernisering av bryggeriet i Grängesberg. Den satsningen bidrar även till våra mål om ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling.

Ännu bättre produkter och högre kvalitet i våra processer – satsningen i Grängesberg hjälper oss att bli ännu bättre på att tillfredsställa våra kunder med kvalitetssäkrade leveranser och våra konsumenter med välsmakande drycker.

Resurs- och klimatsmart tillverkning och distribution – med ett av Europas modernaste bryggerier kommer vi att uppnå en energieffektiv produktion där utsläpp av fossil koldioxid begränsas till ett minimum. I den planerade förbränningsanläggningen ersätter vi fossil olja med restprodukten drav från ölbryggningen.

Ansvarsfull arbetsgivare och samhällsaktör – genom vår satsning i Grängesberg så bidrar vi till lokalsamhällets utveckling och vår betydelse för orten och regionen ökar. Genom samverkan med lokala företag bidrar vi aktivt till att öka arbetstillfällen som bidrar till både näringslivet och samhället. Spendrups har sina rötter i Grängesberg och med denna satsning visar vi att vi är där för att stanna kvar i lång tid framöver.

Ovanstående exemplifierar hur vi agerar ansvarsfullt på marknaden, för miljön, på arbetsplatsen och i samhället. Dessa områden är intimt sammankopplade med vår affärsmässiga framgång. För att se hur vi kan bli bättre inom alla områden tar vi intryck från våra viktigaste intressenter; kunder, konsumenter, medarbetare, leverantörer, affärspartners, finansiärer och myndigheter.

I denna vår fjärde hållbarhetsredovisning har vi bjudit in några intressenter som ger sin bild på av hur vi kan bli ännu bättre. Det sporrar mig och oss på Spendrups.

Min farfar brukade säga – ”stillestånd är lika med tillbakagång” – därför siktar vi hela tiden på ständig förbättring

i allt vi gör för att ta oss närmare visionen om att vara branschens bästa bolag som skapar mervärden för kunden och dryckesupplevelser i världsklass för konsumenten.

Den omställning av verksamheten som vi gått igenom 2012 har varit ansträngande på många sätt. Jag är stolt över det engagemang som alla medarbetare visat under året och jag vill rikta ett stort tack till alla för visad professionalism och vilja att upprätthålla bra kvalitet på verksamheten.

Vi satsar hållbart för framtiden. Resultaten kommer inte omedelbart, men jag är starkt förvissad om att vi gör rätt saker som tar oss i rätt riktning för oss själva, våra kunder, konsumenter och kommande generationer.

FREDRIK SPENDRUP
Verkställande direktör

Hållbarhetsarbete styrt av intressenter

Med visionen att vara branschens bästa bolag ställer vi höga krav på oss själva att ständigt förbättra oss. Våra intressenters önskemål och förväntningar utgör basen för vårt arbete med hållbarhet.

Spendrups ambition att vara branschens bästa bolag betyder att vi behöver ta ett stort ansvar för våra relationer med kunder, konsumenter, leverantörer och medarbetare. I vårt hållbarhetsarbete lägger vi stort fokus på de områden som vi har kontroll eller inflytande över och där vår verksamhet har stor påverkan på samhälle, ekonomi och miljö.

Vi har framförallt kontroll och inflytande över vår egen verksamhet men även över leverantörer såväl bakåt som framåt i värdekedjan. För att påverka de intressenter som vi har ett begränsat inflytande över samarbetar vi med andra företag och organisationer. Vi är medlemmar i ett flertal organisationer och nätverk som engagerar sig i relevanta frågor inom samhälle, näringsliv, ekonomi, miljö och hållbar utveckling. Några av de viktigaste är Sveriges Bryggerier, Livsmedelsföretagen, Dagligvaruleverantörernas förbund, Sveriges Kommunikatörer, Näringslivets miljöchefer, Stockholm Handelskammare, Näringslivets

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Odling	Mältning	Spendrups Bryggeri	Distribution	Konsument
Växtnäring	Produktkvalitet och livsmedelssäkerhet	Produktkvalitet och livsmedelssäkerhet	Val av transportör	Sund alkoholkultur
Växtskyddsmetoder	Spårbarhet, särhållning och kvalitetskontroll	Produktutveckling	Bränsleval	Förpacknings-återvinning
GMO, Genmodifierade organismer	Energianvändning	Effektiv verksamhet	Fordonsval	
Biologisk mångfald	Transportval	Ansvarsfull marknadsföring	Fyllnadsgrad	
Spårbarhet, särhållning och kvalitetskontroll	Vattenanvändning	Lönsamhet	Klimatpåverkan	
Skydd av vatten	Avfallshantering	Energianvändning	Övriga utsläpp	
Energianvändning	Arbetsmiljö	Vattenanvändning	Arbetsmiljö	
Avfallshantering		Utsläpp till luft, mark och vatten	Trafiksäkerhet	
Arbetsmiljö		Val av förpackningar		
		Avfallshantering		
		Arbetsmiljö		
		Kompetensutveckling		
		Jämställdhet		

Ölets värdekedja och viktiga hållbarhetsfrågor

Spendrups viktigaste intressenter

transportråd, Sveriges Annonsörer, Bolagsjuristernas Förening, Swedish Standards Institute samt Alcohol Update Forum.

Olika intressenter har olika förväntningar

Spendrups viktigaste intressenter utgörs av kunder och konsumenter, leverantörer, ägare, finansiärer, medarbetare och samhället. Kunder och konsumenter efterfrågar säkra och naturliga produkter, de prioriterar miljöfrågor som rör klimat, vatten, förpackningar och även ekologiska närodlade och miljömärkta produkter. Våra leverantörer är intresserade av vilka hållbarhetsfrågor vi prioriterar så att de i sin tur kan möta våra krav och förväntningar. För våra ägare, familjen Spendrup, är det viktigt att vi agerar ansvarsfullt och hela tiden förbättrar oss när det gäller lönsamhet, effektivitet, innovation, miljö, arbetsmiljö och produktkvalitet. Våra finansiärer förväntar sig öppenhet och transparens kring risker och möjligheter med fokus på ekonomiska konsekvenser. Medarbetarna vill känna stolthet över att jobba i ett ansvarsfullt företag som arbetar för miljöförbättringar, säker arbetsmiljö, utvecklingsmöjligheter och jämställdhet. Samhället, det vill säga myndigheter, media och olika intresseorganisationer har krav och förväntningar kring miljö, ansvarsfull marknadsföring, öppenhet och transparens, alkoholfrågor och samhällsansvar.

För att förstå vår påverkan på kunderna samt deras förväntningar och krav använder vi oss av egna såväl som av branschen genomförda kundundersökningar. Samma metod används för våra viktigaste leverantörer, utöver detta genomför vi intressentanalyser i de orter där vi är verksamma. Dessa undersökningar ger oss värdefull information om vår hållbarhetsprestanda och våra förbättringsbehov.

Genom regelbundna medarbetarundersökningar och möten mellan företagsledning och facket erhåller vi viktig input till förbättringsarbetet från våra medarbetare.

Prioriteringen av olika hållbarhetsfrågor utgår från intressenternas behov och förväntningar. Därefter analyseras hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter för de delar av Spendrups verksamhet där vi har möjlighet att utöva kontroll och inflytande.

Jag tror att det finns vinster i miljö, tid och pengar om vi kan ordna med samdistribution av Spendrups produkter till våra butiker. Då minskar även antalet transporter till butik.

En annan fråga som bekymrar oss och våra konsumenter är tillsatser i läsk som kan vara svårnedbrytbara i naturen. Det är därför uppmuntrande att Spendrups fortsätter med sin inriktning mot att bara använda naturliga råvaror.

Konsumenter vill ha pant på dryckesförpackningar och vi vet att förekomsten av pant ökar villigheten att återvinna. Vi vill därför uppmana Spendrups att använda pant på sina förpackningar i största möjliga utsträckning och då särskilt för aluminiumburkar. Om det inte är möjligt med pant ser vi helst att man använder plastförpackningar istället för burkar.

De viktigaste frågorna för Spendrups är produktens och produktionsprocessens miljöpåverkan samt ansvarsfull omstrukturering. Vi ser fram emot att Spendrups visar sitt engagemang för konsument- och miljöfrågor på ett positivt och konstruktivt sätt.

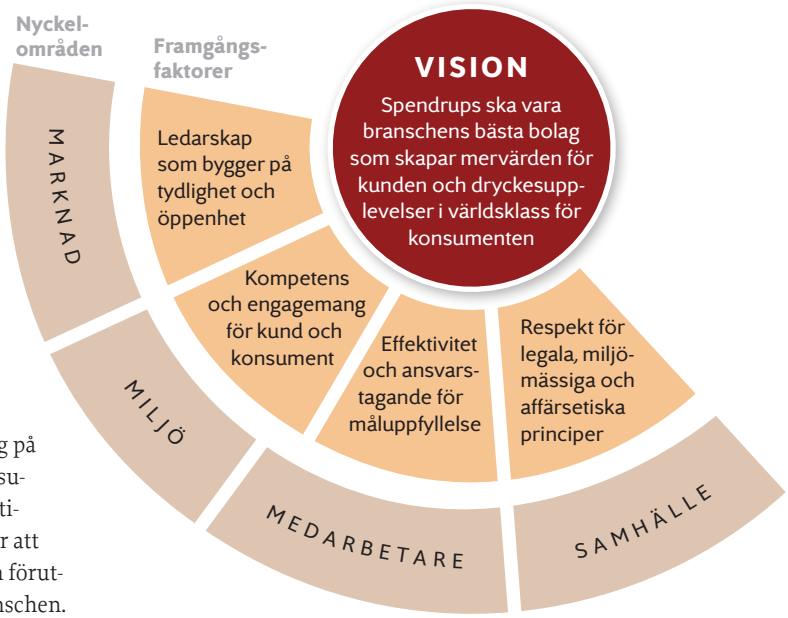

ÅSA DOMEIJ är ansvarig för miljö och socialt ansvar på Axfood.

Integrerat hållbarhetsarbete för bättre resultat

För att hållbarhet ska genomsyra företagskulturen behöver arbetet integreras i hela organisationen. Vi arbetar kontinuerligt med att utveckla strategier och riktlinjer samt implementerings- och uppföljningsmetoder genom hela koncernen.

Principer och riktlinjer för Spendrups hållbarhetsarbete sammanfattas i en affärsetisk kod. Koden utgör ramen för vårt hållbarhetsarbete och innehåller Spendrups ställningstaganden och åtaganden gällande ansvarsfullt beteende på marknaden, för miljön, gentemot medarbetarna och ute i samhället. Implementering sker genom utbildning, mål och handlingsplaner samt rutiner och instruktioner. Vi säkerställer att koden omsätts i praktisk handling med hjälp av verktyg som mäter och redovisar resultat och som sedan jämförs med uppsatta mål.

Spendrups arbete med hållbar utveckling grundar sig på FN:s Global Compacts och OECD:s principer för konsument- och allmänintresse, arbetsrätt, miljöpraxis, antikorruption och mänskliga rättigheter. Vi strävar efter att tillämpa försiktighetsprincipen i alla led, vilket är en förutsättning för att kunna vara verksam i livsmedelsbranschen.

Bolagsstyrning

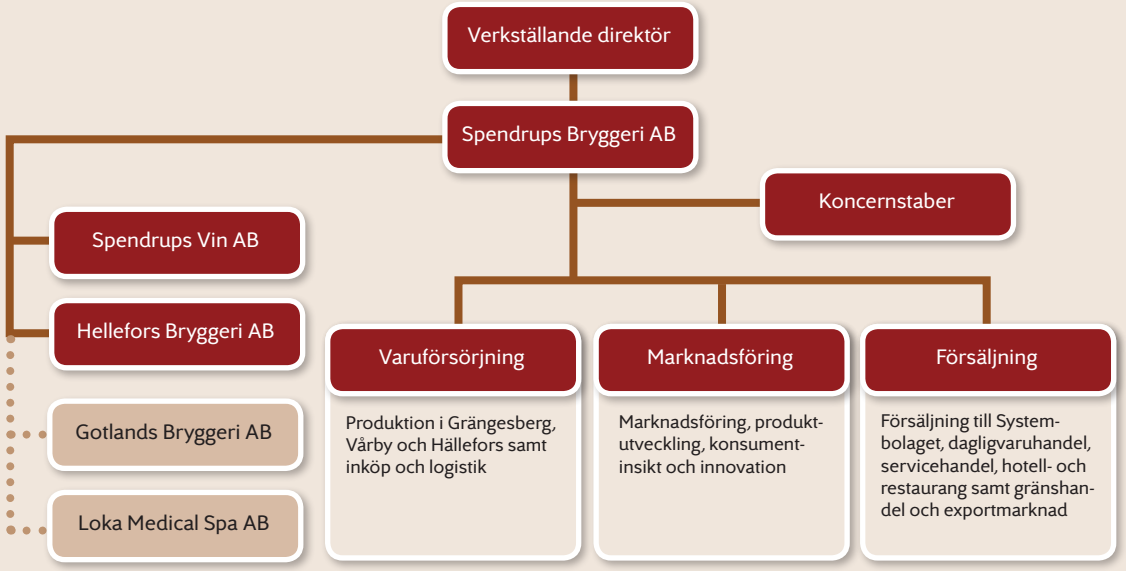
Spendrups Bryggeri AB ägs av Spendrup Invest AB. Styrelsen har ansvar för att förvaltningen och verksamhetens arbete stämmer överens med bolagsordningen och lagstadgade krav.

Moderbolagets styrelse består av 10 ordinarie ledamöter inklusive 2 arbetstagarrepresentanter som utses på företagets årsstämma. 4 ledamöter är kvinnor och 6 är män. Hälften är mellan 30-50 år och resterande är över 50 år.

Styrelseledamöternas arvode baseras på en fast och en rörlig del där den rörliga delen är kopplad till företagets resultat. Styrelsearbetet följer fastställda rutiner samt nationella lagar och krav, där affärsetik och kompetens är centralt. Styrelseordförande har inte någon verkställande roll inom företaget.

Organisation för hållbarhet

Miljö- och hållbarhetsarbetet är en central del i företagets övergripande verksamhet. Bolagets olika affärsenheter bär ett stort ansvar för att säkerställa att miljö- och hållbarhetsstrategierna följs och tillämpas i processer och beslutssituationer. Chefen för miljö- och hållbar utveckling ingår i koncernledningen och har där ett övergripande styrnings- och samordningsansvar, vilket bland annat innebär att erbjuda kunskap, omvärldsbevakning och utbildning till de olika affärsenheterna. Ansvaret innebär löpande rapportering av verksamhetens status på hållbarhetsarbetet till koncernledning och styrelse. Med den informationen till grund genomför styrelsen årligen en översyn av arbetets utveckling och resultat. Det övergripande hållbarhetsarbetet sker i nära samarbete med koncernstaberna för HR, information och juridik samt varuförsörjningen som har särskilda expertfunktioner för miljöfrågor, livsmedelssäkerhet, produktkvalitet och leverantörsstyrning.

Redovisningen omfattar all verksamhet i moderbolaget Spendrups Bryggeri AB. Utöver det ingår dotterbolagen Spendrups Vin AB och Hellefors Bryggeri AB. Dotterbolagen Gotlands Bryggeri AB och Loka Medical Spa AB omfattas inte av redovisningen. Andra bolag i koncernen med icke-operativ verksamhet omfattas inte på grund av icke väsentlig hållbarhetspåverkan. All produktion är förlagd i Sverige.

Systematiska förbättringar

Spendrups bedriver ett systematiskt arbete med såväl produktkvalitet/livsmedelssäkerhet, arbetsmiljö och miljö. Arbetet sker enligt vedertagna standarder och revideras kontinuerligt internt. Samtliga bryggerier är certifierade enligt internationella standarder (BRC eller FSSC) för styrning av livsmedelssäkerhet, kvalitet och hygien. Det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Koncernen är dessutom certifierad enligt miljöledningsstandarden ISO 14001.

BRC Global Standards och **FSSC** är två standarder med krav på HACCP-system. Syftet med certifieringarna är att skapa, implementera och upprätthålla en produktionsprocess som eliminerar livsmedelssäkerhetsfaror.

SAM Förebyggande och systematiskt arbetsmiljöarbete som syftar till att i det dagliga arbetet uppmärksamma och ta hänsyn till alla förhållanden i arbetsmiljön som kan påverka de anställdas hälsa och säkerhet.

ISO 14001 Samlingsnamn för de standarder som handlar om miljöledning med hänsyn till bland annat resursanvändning och avfallshantering. Dessa standarder skapar i sin tur ett miljöledningssystem som enkelt kan integreras i den befintliga verksamheten.

Hur vi kommunicerar och redovisar hållbarhet

Spendrups kommunicerar resultat och aktiviteter inom hållbarhet framför allt via webben (spendrups.se).

Om inte annat anges är det Spendrups som har tagit fram underlaget till resultatindikatorerna. Information om prestanda inom ekonomi, arbetsplats, marknad och miljö kommer från de avdelningar som har ansvar för att mäta, dokumentera och redovisa nyckeltal.

Denna hållbarhetsredovisning är den fjärde som redovisas enligt Global Reporting Initiative (GRI) och sammanfattar Spendrups hållbarhetsarbete under 2012.

Redovisningens innehåll utgår ifrån GRI G3:s riktlinjer för B+ nivå och väsentliga frågor inom våra fyra prioriterade hållbarhetsområden; marknad, miljö, medarbetare och samhälle.

UNDER 2012 HAR VI:

- Genomfört kundundersökningar som ett led i arbetet för ökad kundnöjdhet.
- Rankats av konsumenter som branschens starkaste varumärke rörande miljö och socialt ansvar.
- Tagit ytterligare steg mot att hållbarhetsbedöma 100% av våra viktigaste leverantörer.
- Lanserat en ny ekologisk öl och kraftigt ökat försäljningen av ekologiskt öl och vin.
- Genomfört externa revisioner för livsmedelssäkerhet, kvalitet och hygien.

Affärsmässigt och ansvarsfullt agerande på marknaden

Som ett av Sveriges ledande bryggerier har vi ett stort ansvar att agera affärsmässigt samt bedriva en ansvarsfull marknadsföring av våra varumärken, särskilt av våra alkoholhaltiga drycker.

Spendrups huvudsakliga verksamhet är tillverkning och försäljning av drycker (öl, vatten, läsk, vin, juice, kaffe och cider). Spendrups vänder sig främst till konsumenter i Sverige och i den tyska gränshandeln.

Våra viktigaste varumärken är Spendrups, Mariestads, Norrlands Guld och Loka. Utöver egna varumärken licenstillverkar Spendrups även Heineken och Schweppes för den svenska marknaden. Koncernen har 4 dotterbolag, Hellefors Bryggeri AB som inriktar sin verksamhet på dagligvaruhandelns egna märkesvaror, så kallade private labels. Gotlands Bryggeri AB utvecklar specialbrygder av olika slag. Spendrups Vin AB bedriver importverksamhet från alla större vinländer och representerar vinproducenter som exempelvis McPherson och Peter Lehmann i Australien, Ernst & Julio Gallo i Kalifornien, Cono Sur i Chile samt El Coto i Spanien.

Spendrups starkaste varumärken

Några av våra globala samarbetspartners

Spendrups bedriver även en omfattande import av öl från andra länder med ölmärken såsom Murphys, Cruzcampo, Coors och Paulaner.

Minskande försäljning

Den svenska marknaden för bryggeriprodukter minskade under året med 1,5 procent. Spendrups marknadsandelar på den svenska dryckesmarknaden minskade under året med 1 procent.

Ölförsäljning i Sverige minskade under 2012 med 2 procent medan Spendrups ölförsäljning minskade med 5 procent. Detta resulterade i att marknadsandelarna minskade med en procentandel till 30 procent.

Vattenmarknaden var stabil under året men Spendrups position försämrades jämfört med föregående år. Försäljningen minskade med nästan 3 procent, vilket gjorde att marknadsandelarna minskade med en andel till 42 procentandelar. Det hela tappet var på handelns egna märkesvaror medan Loka behöll sina andelar.

Läskmarknaden minskade med en procent och Spendrups tappade nästan 7 procent, marknadsandelarna minskade med en procentandel till knappt 18 procent.

Kundernas uppfattning om oss

Varje år utför vi kundundersökningar som ger oss svar på hur våra kunder uppfattar oss som företag, vårt sortiment samt våra drycker. I Butiksbarometern från Movement Consulting undersöks ett 100-tal av dagligvaruhandelns viktigaste leverantörers prestanda och förmåga att skapa kundnytta. Betygsättning sker på en 7-gradig skala inom viktiga områden på leverantörs- och säljarnivå. Årets undersökning visar att kundernas förtroende

för Spendrups ligger kvar på ungefär samma förhållandevis höga medelbetyg som föregående år (5,3 jämfört med 5,2).

Branschledande på hållbarhet

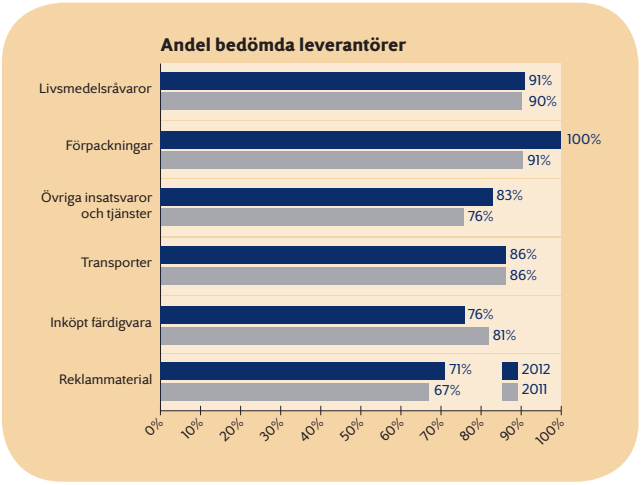
Den stora varumärkesundersökningen Sustainable Brands visar att Spendrups är det varumärke som inom bryggeribranschen upplevs som bäst på miljöarbete och socialt ansvarstagande. Sammanlagt 200 varumärken har bedömts i undersökningen och 8 000 personer har svarat på enkäten. 2012 hamnade Spendrups bäst bland bryggeriföretagen och har jämfört med 2011 ökat avståndet till konkurrenterna.

Marknadsföring av alkohol med ansvar

Spendrups har särskilda restriktioner när det gäller marknadsföring av alkoholhaltiga, baserade på rekommendationer av Sveriges Annonsörer, Sveriges Bryggerier, Sprit & Vinleverantörsföreningen och Sveriges Marknadsförbund. Reglerna innebär att vi inte riktar marknadsaktiviteter av alkoholhaltiga drycker särskilt till personer under 25 år. När det gäller marknadsföring av alkoholhaltiga drycker undviker vi modeller eller skådespelare som är eller framstår som yngre än 25 år. Vi undviker också marknadsföringskanaler, föremål, bilder, symboler, musik eller kända personer som i huvudsak appellerar till minderåriga.

Ansvarsfulla affärsrelationer

Ett ansvarsfullt beteende betyder att vi hela tiden strävar efter att utforma marknadsföringen på ett lagenligt och ansvarsfullt sätt samt att vi bevarar affärsetiska relationer med myndigheter, leverantörer, affärspartners och konkurrenter. Samtliga kontakter måste ske med professionalism, respekt och ärlighet.

Vi ställer krav på våra leverantörer

Våra leverantörers och samarbetspartners påverkan på vår kvalitet, miljö och affärsetik utvärderas kontinuerligt i tecknandet av avtal och vid investeringsbeslut. Ett krav är att leverantörer och samarbetspartners agerar enligt Global Compacts principer, som bland annat innehåller respekt för FN:s deklaration för mänskliga rättigheter, FN:s barnkonvention och ILO:s riktlinjer för rättigheter i arbetet. Under 2012 var 84 procent av våra 230 mest prioriterade leverantörer bedömda, en ökning med 3 procentenheter jämfört med 2011. Ambitionen är att utvärdera alla våra leverantörer som är betydande ur ett hållbarhetsperspektiv. När vi anlitar utländska entreprenörer för byggprojekt samt service och underhåll av processutrustning på våra anläggningar ställer vi krav på att svensk lagstiftning tillämpas.

”Många tävlar idag om att vara ledare inom hållbarhet. Hållbarhet bör inte vara en tävling. Det är viktigt för världen att alla gör vad de kan och för oss på Scandic att vi gör vad vi kan. Ett av Scandics viktigaste områden inom hållbarhet är att samarbeta med våra leverantörer.

Spendrups kan sina produkter och sin marknad bättre än oss. Därför vill vi att de vägleder oss i att ta hållbara beslut. Vi är öppna för förslag från Spendrups. Självklart är produkten viktig; hur den är förpackad, hur den produceras och transporteras samt på vilket sätt återvinningen kan förbättras. Inte lika uppenbart är om det finns eller kan utvecklas alternativa produkter.

Sociala aspekter är betydelsefulla, att Spendrups har en process där alla medarbetare i alla led har det bra. Hållbarhet handlar om både riskminimering och optimering för att komma närmare det hållbara samhället. De viktigaste frågorna för Spendrups är produktens miljöpåverkan, ett utökat miljöanpassat sortiment samt hållbara jordbruksmetoder. Vi ser fram emot att samarbeta mer med Spendrups i detta syfte.”

INGER MATTSSON är hållbarhetschef på Scandic.

Rent öl i glaset

Med rena och naturliga ingredienser strävar vi kontinuerligt efter att förbättra kvaliteten på våra produkter. Ett av de viktigaste löftena är att våra produkter ska vara säkra för konsumenten.

Lagstiftningen om livsmedelsäkerhet, hygien, allergener, spårbarhet och ursprung utgör grunden för vårt arbete med produktsäkerhet. Våra egenproducerade produkter utvärderas hela vägen från produktionsprocess till konsumenternas hantering enligt HACCP-principer (Hazard Analysis & Critical Control Points).

Livsmedelssäkerhet skyddar konsument

Spendrups anläggningar är certifierade enligt internationella standarder för styrning av livsmedelsäkerhet, kvalitet och hygien. Certifieringarnas yttersta syfte är att skydda konsumenten från hälsofaror.

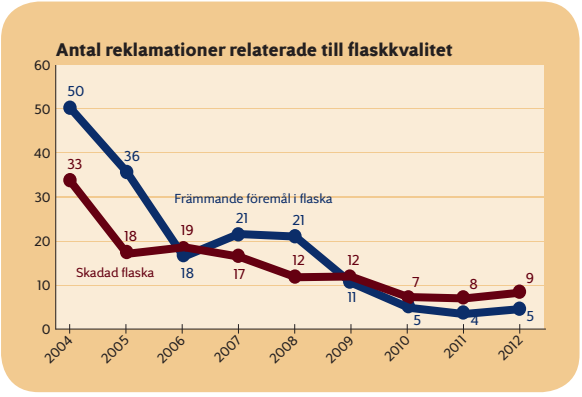
I arbetet med produktsäkerhet för vi löpande registrering över reklamationer som är relaterade till kritiska styrpunkter. Arbetet hjälper oss att minimera risker för skador och fel på våra produkter och förpackningar. Under 2012 registrerades 9 fall av glas i flaska respektive 5 fall av främmande föremål i flaska.

Naturligt rena produkter

Vi tillämpar de tyska renhetslagarna, Reinhetsgebot, på våra egentillverkade ölmärken. Det innebär att endast vatten, malt, humle och jäst får användas. Aromer, omältat korn eller konserveringsmedel får inte användas.

Denna ”renlighetsprincip” präglar även produktionen av våra övriga produkter. Vid tillverkning av läsk och vatten är målet att helt undvika icke-naturliga aromer och färgämnen. För närvarande är 80 procent av vår läsk- och vattentillverkning producerad med endast naturliga smak- och färgämnen. Inga av våra råvaror och ingredienser innehåller några genmodifierade organismer (GMO).

Ekosortimentet växer

Under 2009 lanserade vi vårt första KRAV-märkta öl som består av ekologiskt korn och humle. Numera har Spendrups 4 ekologiska ölsorter och under 2012 ökade försäljningsvolymen med 39 procent. Försäljningen av ekologiskt vin ökade med 48 procent jämfört med 2011. Idag har Spendrups 25 ekologiska viner och försäljningen uppgår till 5,3 procent av den totala vinförsäljningen. Vi märker av en betydligt starkare efterfrågan på ekologiska viner än på ekologiskt öl där försäljningsandelen uppgår till mindre än 1 procent.

KRAV

”Jag ställde om till KRAV-odling för 13 år sedan. Tidigare arbetade jag som montör vid sidan av lantbruket, jag kom nära maskinerna och reagerade på hur mycket kemikalier som används i den konventionella odlingen. För mig känns det inte bra att hålla på med sådant som inte är naturligt.

Att odla malt för produktion av öl kräver precision och noggrannhet, det måste vara rent och fritt från inblandning av andra grödor och det måste innehålla lagom mycket proteiner. För att underlätta för odlarna och för att Spendrups ska fortsätta tillverka KRAV-öl av god kvalitet ser jag gärna att de erbjuder utbildningar i samråd med till exempel Hushållningssällskapen. Spendrups skulle även kunna finansiera försöksodlingar för att tillsammans med odlarna och andra aktörer finna optimala kornsorter som lämpar sig ännu bättre för tillverkning av öl. På så sätt kan de säkerställa leverans av svenskproducerat maltkorn och behålla hög kvalitet i deras KRAV-sortiment.”

ANDERS ADOLFSSON är KRAV-odlare i Östergötland och odlar i genomsnitt 20-40 ha ekologiskt korn varje år.

UNDER 2012 HAR VI:

- Genomfört miljöcertifiering enligt ISO 14001
- Ökat andelen biobränsle i transportsektorn
- Påbörjat projekteringsarbete för att ersätta fossilbränslet i produktion med biobränsle
- Förbättrat resursutnyttjandet av våra restprodukter genom återvinning av drav till biogas
- Genomfört ett omfattande omstruktureringsarbete i tillverknings- och logistikledet, som dessvärre även inneburit tillfälliga inkörningsproblem med ökade utsläpp till luft och vatten som följd.

Vatten, korn och druvor – basen för våra produkter

Hela Spendrups affärsidé bygger på resurser från naturen. Tillgång till rena vattenkällor och växande råvaror är en förutsättning för verksamhetens framgång. Hållbar tillväxt är den enda möjliga tillväxten för Spendrups.

Spendrups verksamhet har en direkt påverkan på miljön i form av utsläpp av kväveoxid och koldioxid till luft från produktion och transporter samt utsläpp av syreförbrukande ämnen till vatten. Den indirekta miljöpåverkan sker genom vår användning av stora mängder råvaror och energi samt förpacknings- och processmaterial. Samtliga av Spendrups produktionsanläggningar är anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter enligt miljöbalken. Varje produktionsenhet följer upp och utvärderar sin egen miljöpåverkan som sedan rapporteras till myndigheter och till koncernen. Våra mest betydande miljöaspekter utgör grunden för vårt miljöledningsarbete.

Vårt arbete med att införa ett miljöledningssystem resulterade under 2012 i att hela moderbolaget, Spendrups Vin AB och Hellefors Bryggeri AB blev certifierad enligt den internationella standaren ISO 14001.

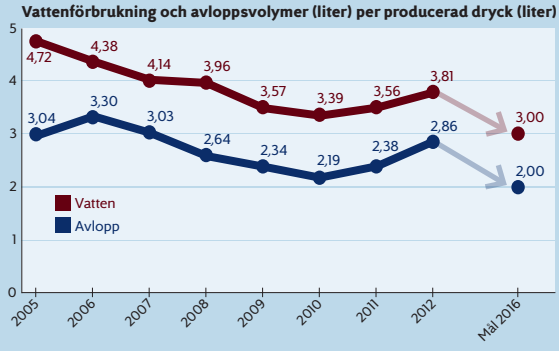
Miljöaspekten är viktig för hela koncernens verksamhet och en strävan är att alltid använda oss av miljöanpassade material och insatsvaror samt optimera resursanvändningen och avfallshanteringen. En checklista för miljökonsekvensbedömning används för att tillämpas vid produktutveckling eller annan förändring av verksamheten. När vi väljer leverantörer är miljöprestanda en viktig faktor.

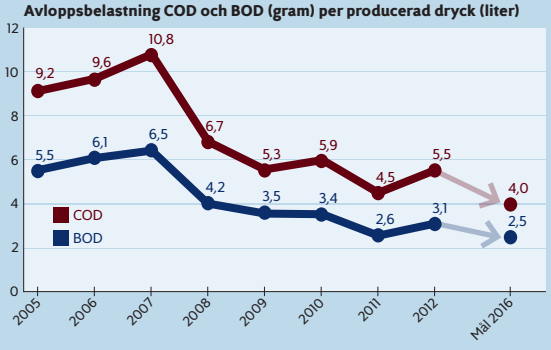
Färskvatten – en ömtålig resurs

Globalt sett är jordbrukssektorn den största användaren av färskvatten och Spendrups verksamhet är helt beroende av tillgången till denna resurs eftersom det är grundkomponenten i alla våra produkter. En produkts vattenavtryck bestäms av såväl kvantiteten vatten som kvaliteten på vattnet som ingår i produkten. Spendrups medverkar i ISO:s

Vattenförbrukning och avloppsvolymer (liter) per producerad dryck (liter)

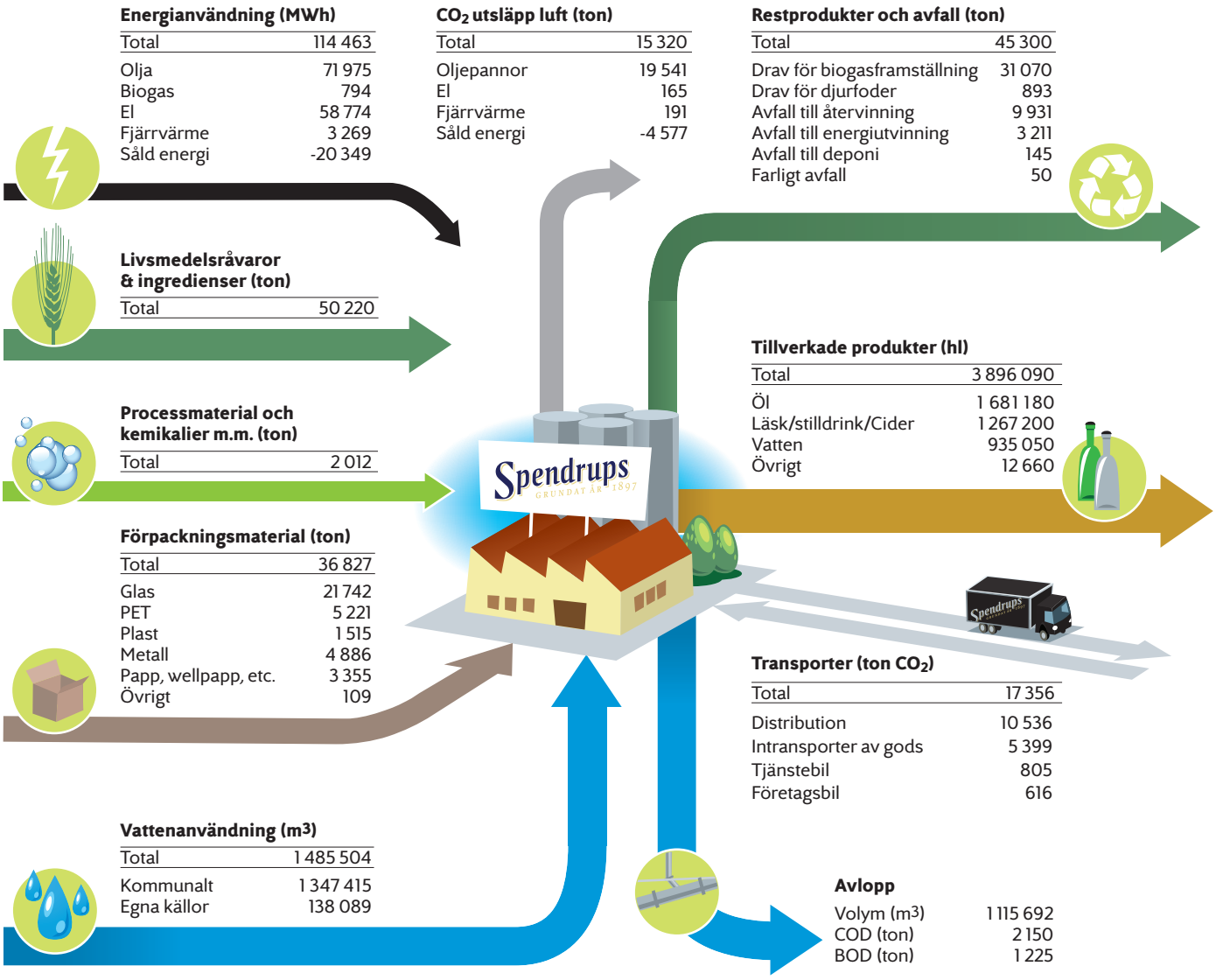

Avloppsbelastning COD och BOD (gram) per producerad dryck (liter)

Energi- och materialbalans

Spendrups energi- och materialbalans visar hur koncernens inköp av råvaror, förpackningar, energi och vatten används till att producera och leverera drycker till våra kunder.

(International Organization for Standardization) svenska arbetsgrupp för vattenfotavtryck. Vi räknar framöver med att kunna presentera vattenfotavtryck enligt gällande standard.

Under 2012 drabbades biogasanläggningen vid Grängesberg-bryggeriet av driftstörningar. Problemen är åtgärdade under året och anläggningen fungerar återigen. Driftstörningarna resulterade dock i att Spendrups avloppsvolym och belastning ökade. Mätt per producerad enhet ökade volymerna med 20 procent, medan belastningen i form av syreförbrukande ämnen, mätt i kg COD och BOD per producerad enhet, ökade med 22 respektive 19 procent.

Den totala vattenförbrukningen ökade marginellt, men på grund av minskade produktionsvolymer och intrimning av ny utrustning blev vattenförbrukningen, mätt per producerad enhet, 7 procent högre än 2011.

Ett av Europas modernaste bryggerier

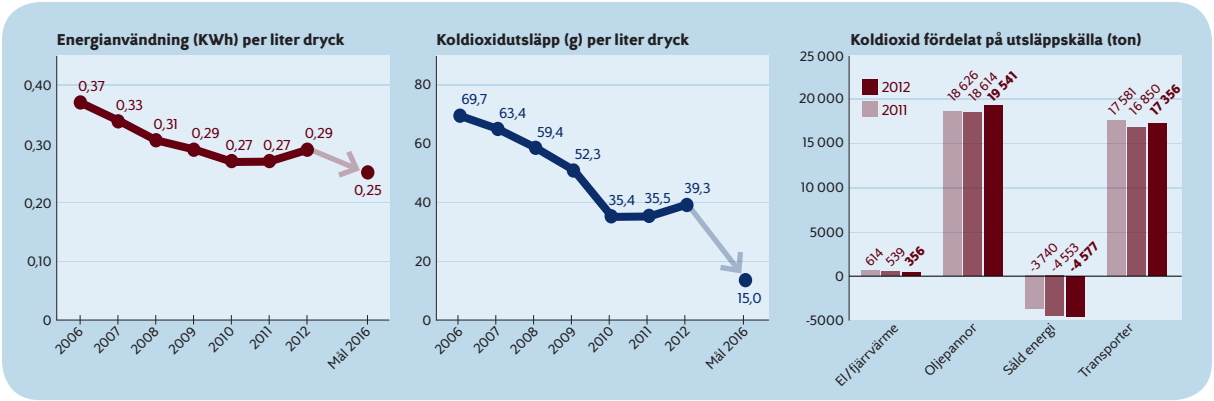
För att skapa ett av de modernaste bryggerierna i Europa med den storskalighet och effektivitet som är nödvändig investerar Spendrups under en treårsperiod 1,4 miljarder kronor.

Spendrups investerar i en högeffektiv anläggning i Grängesberg. Genom bättre energieffektivitet och genom att övergå till biobränsle som energikälla kommer anläggningen innebära stora förbättringar för verksamhetens hållbarhetsprestanda. Under 2014 planerar vi att börja utvinna egen bioenergi från draven, som är en organisk restprodukt från öltillverkning. Tack vare detta kan Spendrups minska bryggeriverksamhetens koldioxidutsläpp med 85 procent, vilket ligger helt i linje med våra ambitioner inom klimatsmart produktion. Senast 2016 beräknar vi att uppnå klimatmålet på 15 gram koldioxid per liter dryck.

Klimatförändringar innebär både möjligheter och risker. Genom vår stora satsning på en resurssnål, miljösmart och fossilfri produktion kan Spendrups vara väl förberedda vid ett ökat konsument- och regleringstryck. Klimatrelaterade risker för Spendrups produktionsanläggningar har analyserats och några sådana har inte identifierats för kort till medellång sikt. Eventuella långsiktiga förändringar i klimatet som påverkar produktion av korn samt vattentillgång är för komplexa för att Spendrups ska kunna beräkna eventuella konsekvenser.

Energieffektivisering och val av förnyelsebar energi

Under 2012 har Spendrups utsläpp till luft ökat. Ökningen bedöms som tillfällig och beror på det omfattande omstruktureringsarbetet som pågått i Vårby och Grängesberg. Detta har bland annat inneburit att vi tvingats driva dubbla logistik-centra samt kraftiga volymomstruktureringar mellan orterna med inkörnings- och intrimningsarbeten som följd. Den totala energiåtgången och koldioxidutsläppen har ökat med 5 procent. Vid sidan av detta har produktionsvolymerna gått ner med drygt 5 procent vilket resulterade

Ändrade data för de tre senaste åren. Se upplysningspost på sidan 24.

Intyg för 100% förnyelsebar el och för klimatanpassade transporter.

i att nyckeltalen för både energianvändning och koldioxidutsläpp, mätt per producerad enhet, har ökat med 7,4 respektive 10,7 procent.

Tuffa krav på transporter minskar miljöbelastningen

Spendrups anlitar externa transportföretag för såväl intransporter av gods som för fjärrtransporter och distribution till våra kunder.

Distributionen står för 2/3 av transportarbetet inom företaget och för dessa anlitas transportföretaget BIBAB. Våra viktigaste miljökrav på dem är de använder moderna lastbilar, satsar på alternativa bränslen samt optimerar transportarbetet så att hög fyllnadsgrad och effektiv ruttplanering uppfylls.

BIBAB:s lastbilsflotta är av godkänd miljöklass och förnyas löpande med hänsyn till både miljö och trafiksäkerhet. Totalt är det ett 100-tal bilar som kör ut produkter till butiker och restauranger. Under 2012 hade 65 procent av bilarna Euro 5-motorer och 35 procent hade Euro 3-motorer. Under 2012 har biodiesel (rapsolja) stått för 30 procent av totala bränslevolymen, vilket innebär drygt 1000 ton mindre utsläpp av fossil koldioxid jämfört med diesel. Under 2013 beräknas andelen biodiesel öka till cirka 40 procent. För att säkerställa optimal fyllnadsgrad och ruttplanering används fordonsdatorer som automatiskt ger en detaljerad redovisning av hur mycket som går åt under varje rutt. För kontroll av samtliga bilar följer vi upp bränsleförbrukningen. Trots en ökad andel av biodiesel ökade koldioxidutsläppen från kundleveranser under 2012. Orsaken till detta är

Direkt energianvändning och utsläpp

	Förbrukning (m^3)	Utsläpp (ton CO_2)
Olja	7 197	19 541
Biogas i produktion	80 988 Nm^3	0
Biogas som drivmedel	5566 Nm^3	0
Diesel MK1	493	1232
Bensin	80	187
Etanol E85	13	16
Summa		21 528

Indirekt energianvändning och utsläpp från el och fjärrvärme

	Förbrukning (MWh)	Utsläpp (ton CO_2)
El	58 774	165
Fjärrvärme[1]	3 269	191
Såld energi till fjärrvärmenätet	-4 814	-952
Såld drav till biogasframställning	-15 535	-3 625
Summa	41 694	-4 221

1) Huvudsakligen förnyelsebara bränslen och returbränslen

Indirekta utsläpp från transporter[1]	Utsläpp (ton CO_2)
Köpta distributionstransporter	10 536
Köpta Intransporter av gods	5 399
Summa	17 356

1) Uppgifterna bygger på bränsleförbrukning, körsträcka och leveransvikt

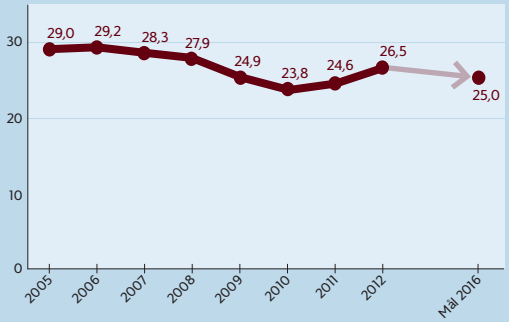
längre körsträckor. På grund av minskade distributionsvolymer har även utsläppen, mätt per distribuerad liter dryck ökat.

Spendrups samdistribuerar även med andra dryckesföretag. Genom samdistribution utför vi ett större transportarbete samtidigt som vi kan minska utsläppen per leverans.

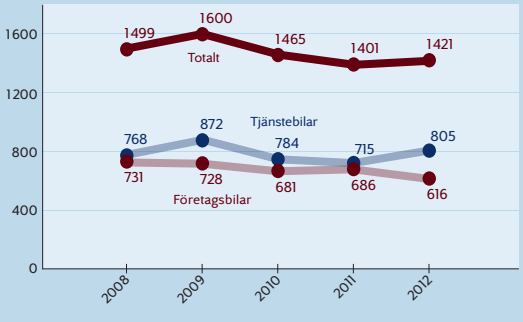
Klimatanpassade transporter med tåg

Tågtransporter används i största möjliga mån för inleverans av aluminiumburkar och vissa råvaror. Tågtransporter är ett klimatsmart val som alltid är aktuellt för Spendrups när kraven på ledtider kan uppfyllas. Liksom förra året har Spendrups tilldelats Green Cargos klimatintyg för klimatanpassade transporter, vilket innebär att våra transporter inte överstiger 10 gram koldioxid per nettotonkilometer.

Koldioxidutsläpp från kundleveranser (g) per distribuerad dryck (liter)

Koldioxidutsläpp från företags- och tjänstebilar (ton)

Resurssmart utnyttjande av restprodukter

Att optimera användningen av resurser sker främst genom effektiv återvinning av restprodukter från produktionen samt minimering av andelen icke miljöanpassade material och insatsvaror. Under 2012 uppgick den samlade återvinningsgraden för restprodukter till 99 procent.

Spendrups produktion skapar stora mängder restprodukter. Den i särklass största mängden är drav, som är en organisk restprodukt från ölframställningen. Under 2012 levererade Spendrups cirka 31 000 ton drav till externa biogasproducenter för framställning av biogas, detta motsvarar cirka 15 500 MWh. Dessutom levererades 900 ton drav till återvinning i form av djurfoder och jordförbättringsmedel. Utöver drav uppstår även annat avfall, såsom glaskross, trä, papper och plast. Detta tas tillvara för materialåtervinning samt energiutvinning.

Förpackningens miljöpåverkan

Våra förpackningar ska påverka miljön så lite som möjligt samtidigt som de ska skydda produkten, tåla transport, vara funktionella och tilltalande. Vi bedömer miljöbelastningen och förbättringspotentialen av olika förpackningslösningar genom livscykelanalyser.

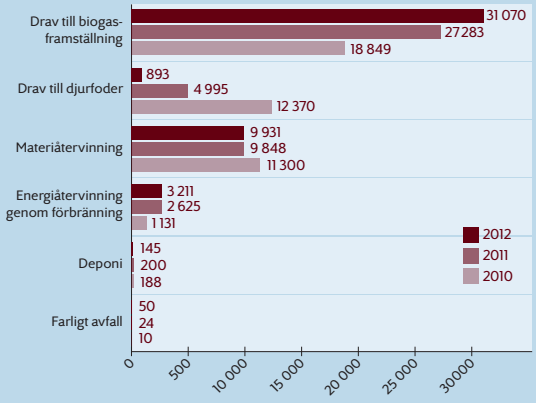
Dryckesförpackningar har ofta en större miljöpåverkan än själva drycken i sig och det är inte avgörande om förpackningen är gjord av glas, plast eller aluminium utan om den återvinns eller inte. Detta framkom i en livscykelanalys framtagen av IVL Svenska Miljöinstitutet.

Minskad efterfrågan på returglas

Fler konsumenter föredrar att köpa sin dryck på PET-flaska framför 33 cl returglasflaska. Eftersom försäljningssiffrorna på läsk samt soda- och vichyvatten på returglas inom dagligvaruhandeln har minskat stadigt i över tio år väljer Spendrups att minska utbudet av dessa och istället utöka sitt sortiment på 33 cl PET-flaska. För lättöl och vatten har försäljningen inte minskat lika mycket, varför en total utfasning av returglas inte är aktuell. På restaurang är efterfrågan stabil och där sker ingen förändring.

PET-flaskan är lätt och tålig samt återförslutnings- och återvinningsbar. Enligt en LCA genomförd av IVL Svenska miljöinstitutet innebär en övergång från returglasflaskor till PET-flaskor ingen signifikant förändring med avseende på de potentiella miljöeffekterna klimat, försurning,

Avfallshantering (ton)

Direktmaterial

Icke-förnyelsebara material	TON
PET	5 221
Glas	21 742
Plast	1 515
Metall	4 886
Processmaterial och kemikalier	2 012
Övrigt	109
Summa	35 485

Förnyelsebara material	TON
Papper, wellpapp	3 355
Livsmedel och ingredienser	50 220
Summa	53 575

markozon och övergödning. Detta innebär att Spendrups affärsmässiga beslut inte leder till någon negativ påverkan på miljön.

PET-flaskans förbättringspotential

Ett omfattande arbete att minska PET-flaskornas miljöpåverkan har resulterat i ny teknik som möjliggör ytterligare inblandning av återvunnet material. Numera består 33 cl och 50 cl flaskorna av 60 procent återvunnet material. Dessutom har den sammanlagda flask- och kapsylvikten minskat med cirka 11 procent, vilket för Spendrups motsvarar en årlig resursbesparing om cirka 700 ton PET-plast.

Pantsystem i världsklass

Spendrups är medlem i föreningen Sveriges Bryggerier som är delägare i Returpack och Svensk Glasåtervinning (SGÅ) som ansvarar för pantsystemen av aluminiumburkar och PET-flaskor respektive glasflaskor.

Svenska konsumenter är bland de bästa i världen med cirka 1,5 miljarder pantade burkar och flaskor varje år. Återvunnet aluminium reducerar energianvändningen med 95 procent jämfört med obrukad råvara. 90 procent av alla aluminiumburkar i Sverige återvinns och insamlingsgraden för PET-flaskor ligger mellan 70 och 90 procent. Vid återvinning av PET-flaskor tillverkas flakes som bearbetas till granulat som till 90 procent används till nya förpackningar.

Återanvändningsgraden för returglas är 98 procent och återvinningsgraden för engångsflaskor är cirka 90 procent. Drygt 60 procent av alla returglas blir till nya glasförpackningar.

Spendrups användning av olika förpackningsslag

”För efterlevnaden av vår uppförandekod, som innehåller riktlinjer för hur vi och våra leverantörer ska agera på ett etiskt och miljömässigt hållbart sätt, är det mycket viktigt att våra leverantörer själva är aktiva och engagerade och implementerar uppförandekoden bakåt i leverantörskedjan.

För att Spendrups på bästa sätt ska bidra till Systembolagets hållbarhetsarbete måste de ha en god kontroll på sin egen leverantörskedja, gärna ända ner till jordbruksråvaran. De bör också sträva efter att öka andelen ekologiska produkter, arbeta för en minskad förpackningsvikt samt miljöeffektivisera transporterna.

Spendrups viktigaste områden att ta hänsyn till ur ett hållbarhetsperspektiv är produktens (produktionsprocessens) miljöpåverkan, leverantörsstyrning, ett utökat miljöanpassat sortiment samt hållbara jordbruksmetoder. Vad jag saknar i Spendrups sortiment när det gäller hållbarhet är en etisk produktmärkning i enlighet med till exempel Fairtrade eller Fair for Life.”

LENA ROGEMAN är CSR-ansvarig på Systembolaget

UNDER 2012 HAR VI:

- Genomfört investeringar för förbättrad arbetsmiljö och friskvård.
- Genomfört en medarbetarundersökning.
- Utvecklat ett rapporteringssystem med fokus på att förbättra kvaliteten på sjukfrånvarostatistiken.
- Fastställt en ny HR-strategi för att stärka ledarskaps- och värdegrundsfrågorna.
- Utbildat chefer i arbetsrätt, arbetsmiljö och ledarskap.

Systematiskt arbetsmiljöarbete för en tryggare arbetsplats

Fokus för Spendrups arbetsmiljöarbete är att säkerställa arbetsförhållanden som inte riskerar våra medarbetares hälsa och som kontinuerligt främjar jämställdhet. Vi satsar på förebyggande, systematiskt arbetsmiljöarbete och friskvård för att våra medarbetare ska vara trygga och må bra på jobbet.

Spendrups medarbetare ska ha möjlighet att påverka sin arbetssituation och vara skyddade från fysiska risker i arbetet. Arbetsmiljöarbetet drivs i nära samarbete mellan chefer, medarbetare och skyddsombud.

Proaktivt arbetsmiljöarbete

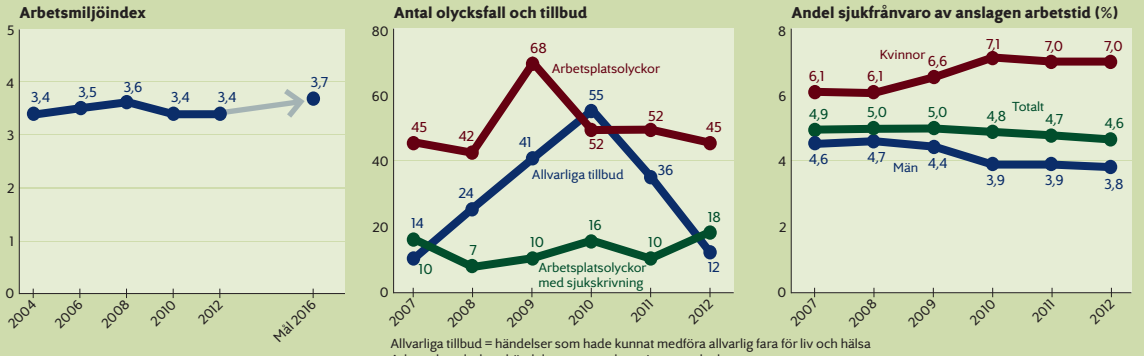
Ett proaktivt arbetsmiljöarbete innebär att vi kontinuerligt undersöker risker samt tillhörande behov av förändringar. Vi har rutiner för bland annat skyddsronder, riskbedömningar, anmälan av tillbud och olycksfall, tillbuds- och olycksfallsstatistik, sjukfrånvarostatistik samt medarbetarundersökningar. Vi bedriver även riktad utbildning till chefer, lagledare och skyddsombud i bland annat systematiskt arbetsmiljöarbete, fysisk och psykosocial arbetsmiljö, ergonomi, alkohol- och drogfrågor samt hjärt- och lungräddning.

Spendrups har en central skyddskommitté som inriktar sig på förebyggande arbete mot hälsa och olycksfall. Kommittén representerar alla delar av företaget, 30 procent av ledamöterna representerar företagsledningen och 70 procent av ledamöterna representerar all personal. På de större verksamhetsorterna finns samarbetsforum för lokala arbetsmiljöaktiviteter. Varje år följer skyddsombuden upp Spendrups arbetsmiljöarbete genom samtal och enkäter. Idag är samtliga skyddsombud utbildade i hjärt- och lungräddning, målet är att ytterligare en medarbetare på varje skift ska utbildas.

Förbättrad kontroll över olycksfall- och sjukskrivningsstatistik

Vårt proaktiva förhållningssätt underlättas tack vare att våra medarbetare har blivit alltmer medvetna om vikten av att rapportera även mindre incidenter och tillbud. Under 2012 har vi utvecklat ett rapporteringssystem med fokus på bättre chefsverktyg för att förbättra kvaliteten på sjukfrånvarostatistiken. Dessutom håller vi på att införa ett standardiserat system för inrapportering av tillbud och olyckor.

Antalet allvarliga tillbud och arbetsplatsolyckor minskade under 2012. Däremot ökade arbetsplatsolyckorna med

Allvarliga tillbud = händelser som hade kunnat medföra allvarlig fara för liv och hälsa
Arbetsplatsolycka = händelse som resulterat i personskada

sjukskrivning. Målsättningen med vårt arbetsmiljöarbete är att varje månad ska vara fri från olyckor som medför sjukskrivning, detta infriades 3 månader under 2012. Den totala sjukfrånvaron minskade under året och långtidssjukfrånvaron minskade med 10 procent till 1,7 procent.

Investeringar som främjar frisknärvaron

Tillbud och arbetsplatsolyckor begränsas genom aktiva skyddsombud men även genom investeringar i modern utrustning och maskiner samt utbildningsinsatser.

Storsatsningen i Grängesberg innebär många förbättringar för arbetsmiljön. Bland annat har det investerats i ett höglager som gör att pallras kan undvikas och genom att våra manuella truckar har ersatts med Laser Guided Vehicles (LGV) minimeras risken för påkörningar. Vi satsar även på lyfthjälpmedel i orderplocket vilket är en naturlig planering av den nya plockbanan. I Hällefors kan vi numera undvika all manuell dosering av kemikalier tack vare vår nya diskutrustning. Dessa arbetsmiljöförbättringar är delvis en förklaring till minskande fall av olyckor och tillbud.

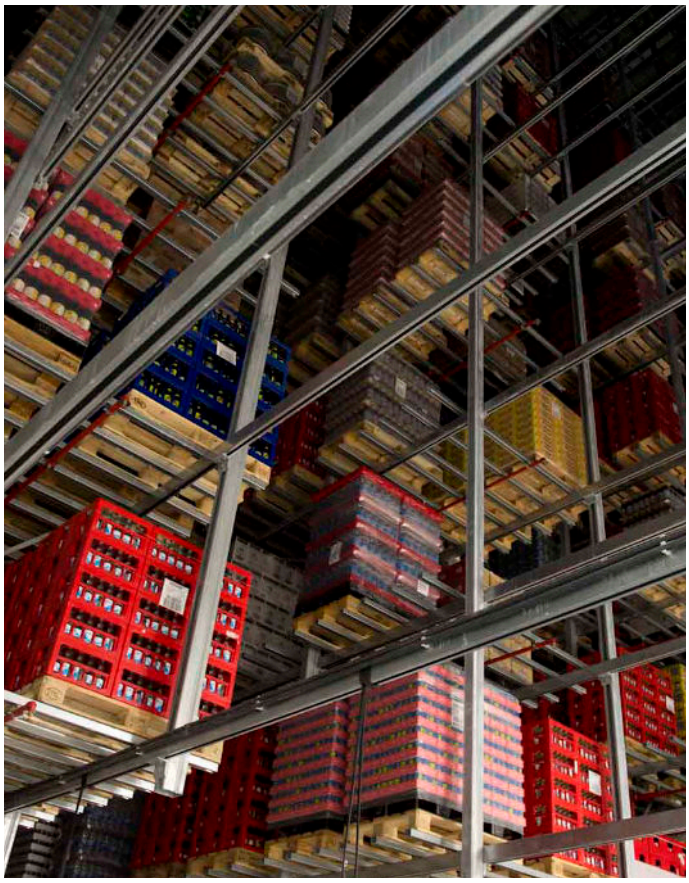
Övriga förbättringar på den fysiska arbetsmiljön inkluderar förbättrade rutiner vid lastning samt införande av arbetsrotation för linjeoperatörer för att minska förslitnings- och belastningsskador. I syfte att minska sjukfrånvaron och få våra medarbetare att må bra såväl fysiskt som psykiskt satsar vi på förebyggande arbetsmiljöarbete och friskvård. Som ett led i vår friskvårdssatsning har vi gym i Vårby och Grängesberg samt ytterligare ett under etablering i Hällefors.

Kompetenssäkring inom miljö och hållbar utveckling

Som ett led i arbetet med att ISO-certifiera Spendrupskoncernen har medarbetare de senaste åren utbildats i miljökunskap, hållbar utveckling och affärsetiska riktlinjer. Kursmomenten har bestått av företagsledningens strategier för miljö och hållbar utveckling kopplat till den affärsetiska koden, miljöledningssystem, miljöpåverkan och miljöutmaningar för Spendrups.

De avdelningar som främst berörs av affärsetiska risker som korruption och bestickning är säljpersonal, marknadsförare och inköpare. Medarbetare på dessa avdelningar har fått riktad information och utbildning om Spendrups affärsetiska riktlinjer samt regler om konkurrenshämmande aktiviteter, antikorruption och marknadsföring.

Chefskurser har anordnats i arbetsrätt och ledarskap och

utbildning inom arbetsmiljö har getts för skyddsombud och chefer. Under 2012 har vi dessutom genomfört en arbetsmiljöutbildning med särskild inriktning på medarbetarnas psykosociala hälsa för våra chefer. Utbildningar inom kemikaliehantering har genomförts med våra operatörer och annan berörd linjepersonal.

Engagerade medarbetare är grunden för framgång

Ledarskap och engagerade medarbetare är viktiga delar för att Spendrups ska fortsätta utvecklas, bli ännu mer framgångsrikt och nå sina mål. Vi genomför årliga medarbetarsamtal samt en medarbetarundersökning vartannat år.

Som ett led i arbetet med engagerade medarbetare följer vi kontinuerligt upp och utvärderar nyckeltal för ledarskap, motivation, effektivitet, arbetsmiljö, jämställdhet och mångfald. Vi utvärderar index för dessa områden, indexen bygger på ett urval av frågor från medarbetarundersökningen som vägts samman och består av 5-10 frågor. Ett index under tre är otillfredsställande. I början av 2013 genomfördes en medarbetarundersökning, planen är att resultatet ska följas upp under 2013 och handlingsplaner kommer att vidtas för de olika förbättringsområdena som har identifierats.

HR-strategi med fokus på ledarskap och målstyrning

Under 2012 fastställdes en ny HR-strategi vilken delvis handlar om att ytterligare tydliggöra företagets värdegrund och ledarskapsprinciper. Fokus för strategin är utveckla ledarskapet samt att skapa en enhetlig målstyrning. Vi har infört ett ledarforum där ett femtiotal av våra ledare diskuterar frågor kopplade till ledarskap och verksamhet. Syftet är att skapa transparens, delaktighet, engagemang och ömsesidigt lyssnande.

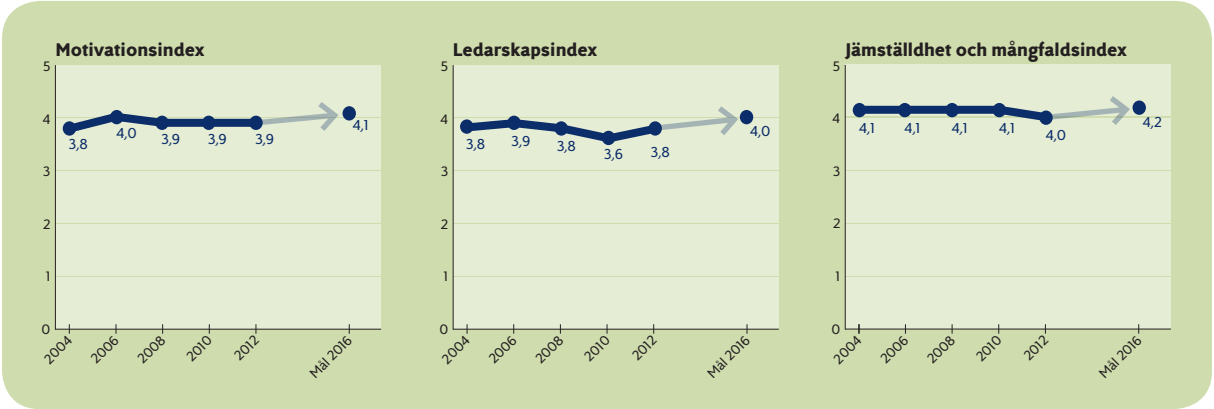
I detta arbete har Spendrups formulerat ett antal ledarskapsprinciper som syftar till att signalera vad ledarskapet ska kännetecknas av. Principerna lyfter fram hur våra ledare förvänta skapa engagemang, kommunicera öppet samt leverera resultat. De ska även definiera vad som förväntas av en ledare och tar fasta på att våra ledare ska vara goda föredömen för alla. Genom ledarforumet och ledarskapsprinciperna har vi skapat förutsättning för utveckling av ett ledarutvecklingsprogram.

Betydelsefull medarbetarintroduktion

Spendrups ska under 2013 introducera ett program där både nuvarande och nya medarbetare får tillgång till dels fakta kring företaget, företagets historia och värdegrund och dels information kring miljöarbete och affärsetik. Syftet med detta program är att ge alla samma information och kunskap om företaget, därigenom skapas en gemenskap där alla medarbetare känner starkare delaktighet i verksamheten.

Viktiga medarbetarsamtal

En ambition är att samtliga medarbetare ska ha årliga medarbetarsamtal. Detta underlättar identifiering av eventuella kompetensbehov, skapar förståelse för verksamhetens mål samtidigt som det motiverar medarbetarna att utveckla sina kompetenser och arbetssätt. Under 2012 har 79 procent av alla medarbetare haft sådana samtal.

Omstrukturering som påverkar medarbetare

Investeringen i Grängesberg är ett strategiskt beslut för att fortsätta vara konkurrenskraftiga på marknaden. Framöver kommer huvuddelen av produktionen att ske i anläggningen i Grängesberg, som med sin storskalighet och effektivitet är ett av Europas modernaste bryggerier.

Omställningen innebär att verksamheten i Vårby successivt avvecklas och flyttas till Grängesberg. Cirka 200 medarbetare kommer att beröras till och med 2013.

Spendrups strävar efter att säkerställa en ansvarsfull omstrukturering genom att hantera situationen med lång framförhållning och öppenhet. Tillsammans med de fackliga organisationerna har vi förhandlat om ett åtgärdspaket för att få så många som möjligt att stanna kvar tills produktionen upphör helt. Ett starkt engagemang riktas mot att stötta medarbetarna i sökandet av nytt jobb, i Grängesberg eller på annat företag. Vi erbjuder medarbetarna individuella stödsamtal samt besöksresor och flyttbidrag för de medarbetare som kan tänka sig att flytta till Grängesberg eller Hällefors.

Jämställdhetsarbete

Spendrups accepterar ingen form av diskriminering, trakasserier eller negativ särbehandling. Samtliga medarbetares kunskaper och erfarenheter ska respekteras, beaktas och tillvaratas oavsett kön, ålder, ursprung, religion, funktionshinder eller sexuell läggning. Frågor av diskriminerande karaktär behandlas med rutin och kompetens av vår HR-avdelning. Under 2012 rapporterades ett fall av diskriminerande karaktär i form av en nedsättande kommentar från en chef om och till en medarbetare. Diskrimineringen hanterades enligt Spendrups interna riktlinjer och resulterade i att chefen blev varnad. Som ett led i jämställdhetsarbetet har vi inom detta område utvecklat frågorna kring mångfald i medarbetarundersökningen med mer specifika frågor kring jämställdhet.

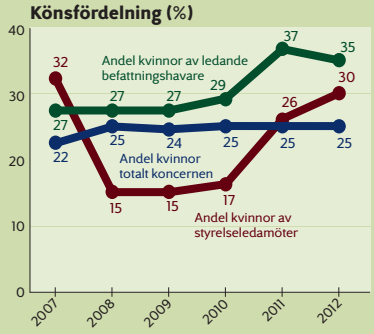

Under 2012 uppgick andelen kvinnor i koncernen till 25 procent. Ambitionen är att könsfördelningen i företaget ska återspeglas i hur styrelseledamöter och ledande befattningshavare tillsätts. Andelen kvinnor bland ledande befattningshavare uppgick under året till 35 procent och bland styrelseledamöter till 30 procent.

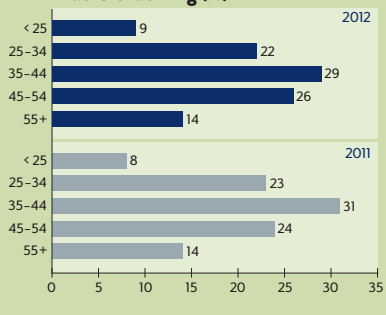
Lön är en viktig parameter

Som en del av jämställdhetsarbetet är målsättningen att erbjuda män och kvinnor med likartad kunskap och erfarenhet lika lön för lika arbete och prestation. En undersökning har genomförts och på Spendrups föreligger inga direkta osakliga löneskillnader på grund av kön. Däremot lade undersökningen grund till frågetecken kring kvinnors löneutveckling inom några grupper, vilket har föranlett upprättandet av en handlingsplan.

Könsfördelning (%)

Åldersfördelning (%)

Övrig fördelning av personalstyrkan

GEOGRAFISK:		
	Stockholmsregionen	43%
	Grängesberg	39%
	Hällefors	9%
	Övriga landet	9%
YRKESKATEGORI:		
	Kollektivanställda	57%
	Tjänstemän	43%
ANSTÄLLNINGSFORM:		
	Tillsvidareanställning	91%
	Heltidsanställda	97%

UNDER 2012 HAR VI:

- Gett stöd till organisationer med inriktning mot ungdomsverksamhet och föreningsliv.
- Fortsatt vårt stöd till Nattvandrarna i syfte att få fler vuxna ute på gator och torg och därmed främja social trygghet för ungdomar.
- Fortsatt samarbetet med välgörenhetsorganisationer för stöd till hemlösa och missbrukare.
- Delat ut stipendium till unga entreprenörer i samarbete med Ung Företagssamhet.
- Främjat matglädje och en sund dryckeskultur genom sponsring av bland annat Årets Kock.

Spendrups tar ansvar i samhället

Spendrups har en viktig roll att spela i främjandet av en sund alkoholkultur. Vi vill att våra drycker ska vara ett positivt inslag i människors liv. För att engagera oss i samhället stödjer vi organisationer och föreningar fokuserade på barn och ungdomar, såväl lokalt som nationellt.

Spendrups bidrar med samhällsnytta som arbetsgivare och skattebetalare. Vi strävar efter att bedriva vår verksamhet miljömässigt, socialt och etiskt ansvarsfullt. Vi tar vara på våra möjligheter att inverka positivt på våra leverantörer och samarbetspartners. Vi engagerar oss i lokalsamhällen och idag är Spendrups den största arbetsgivaren i Grängesberg, vilket innebär att vi får möjlighet att bidra till ortens fortsatta utveckling.

Attraktionskraft i Dalarna

Spendrups samarbetar med Samarkand2015 som är ett regionalt utvecklingsbolag som verkar för att till och inom regionen Dalarna attrahera och behålla kvalificerad arbetskraft, boende och inflyttande. Samarkand inser vikten av möjlighet till bra utbildning, samhällsservice och en livsmiljö som tilltalar hela familjen.

För att synliggöra oss som arbetsgivare medverkar en representant från Spendrups i ytterligare ett forum med fokus att öka attraktionskraften i Dalarna. Forumet drivs på initiativ av landshövdingen i länet och syftet är att låta personalchefer inom de verksamma industrierna mötas, dela idéer med varandra och tillvarata fördelarna som uppstår genom samverkan.

Satsningen på den nya anläggningen i Grängesberg bidrar till storskalighet och effektivitet samtidigt som den är ett viktigt led i vår hållbarhetsstrategi.

Under 2012 deltog Spendrups även i The Meeting Point som arrangeras i anslutning till Peace & Love-festivalen i Borlänge. Arrangemanget syftar till att vara en interaktiv mötesplats för personer inom bland annat näringsliv, politik och kultur att utbyta kunskap och ta fram idéer till lösningar på verkliga hållbarhetsutmaningar.

Genom Spendrups engagemang i dessa forum vill vi bidra till utvecklingen av morgondagens attraktiva region.

En dryck som kräver ansvar

Ett felaktigt bruk av alkohol kan medföra negativa konsekvenser för både individen och för samhället. Därför tar Spendrups ett tydligt avstånd från all illegal försäljning, alkoholförtäring i samband med bilkörning samt alkoholkonsumtion bland minderåriga. Istället uppmanar vi till en ansvarsfull förtäring av alkohol så att våra drycker utgör ett positivt inslag i människors liv.

Vi stödjer initiativ som syftar till att förebygga skadeverkningar. ”Prata om alkohol” är ett sådant initiativ som vi bidrar till genom vårt medlemskap i Sveriges bryggerier, initiativet är ett forskningsbaserat metodmaterial för hälsofrämjande arbete med ungdomar. Materialet är beställt av 75 procent av alla högstadier och gymnasier i Sverige och bygger på samtalsbaserad undervisning för att lära ungdomar att motstå social press och grupptryck. Lärandet bygger på gruppdynamiska övningar, värderingsövningar, samtal i grupp, rollspel samt dramatiseringar. Det övergripande syftet är att lära ungdomar att säga nej till alkohol.

Dryck – ett centralt komplement till mat

Spendrups är en av huvudsponsorerna till ”Årets Kock”, det officiella svenska mästerskapet i professionell matlagning. Detta engagemang speglar vårt gedigna intresse för matlagning, äkta råvaror och sund dryckeskultur. Vi hop-

Anna Spendrup (mitten) och stipendiater. För femte året i rad delar Spendrups Bryggeri i samarbete med Ung Företagsamhet ut ett stipendium till unga entreprenörer.

pas att samarbetet ska motivera dryckens självklara och positiva del av matupplevelsen samt skapa möjligheter för utbyte av kunskap och utveckling av våra produkter.

Engagemang för entreprenörskap, ungdomar och socialt utsatta

Spendrups är ett företag grundat på entreprenörsanda. Därför är det naturligt att vi stödjer entreprenörskap bland ungdomar. Detta sker bland annat genom föreläsningar på högskolor, i syfte att uppmuntra studenter att starta eget.

Varje år delar vi ut ett stipendium för Ung Företagsamhet (UF). Stipendiesumman samt ett mentorskap från Spendrups går till unga entreprenörer som har en bärkraftig affärsidé och som uppvisar affärsmässighet, entreprenörsegenskaper, framåtanda och ett exceptionellt driv. Under 2012 delades stipendiet ut till två driftiga före detta UF-företagare som driver företaget Pluggaonline.

Genom vårt samarbete med Fryshuset stöder vi Riksnätverket för Nattvandrare i Sverige. Med fler vuxna på gator och torg hoppas vi kunna bidra till att skapa ökad social trygghet för ungdomar och minimera risken för drogmissbruk, våld, skadegörelse och ungdomskriminalitet.

På de orter där vi är verksamma stödjer vi föreningslivet och fritidsaktiviteter och även här handlar det framförallt om aktiviteter kopplade till någon form av ungdomsverksamhet. Aktiviteterna har en social betydelse inom närområdet och kan också vara till nytta för våra medarbetare och deras familjer.

Genom stöd till stiftelsen Min Stora Dag, bidrar vi till att förverkliga svårt sjuka barns önskedrömmar. Utöver detta stödjer vi bland annat den ideella föreningen Maskrosbarn, som hjälper ungdomar med missbrukande eller psykiskt sjuka föräldrar samt Stadsmissionens arbete för hemlösa och missbrukare. Under många år har vi exempelvis sponsrat Jul i Gemenskap i Stockholms city där cirka 1500 hemlösa och ensamma människor samlas för att fira jul.

”Spendrups har en stor betydelse för samhällsutvecklingen i Grängesberg som ett nav för utvecklingen i den delen av länet. Spendrups är ett familjeföretag som med stolthet utvecklat sin verksamhet i över 100 år och de är en förebild för det positiva företagandet. Vi är stolta över att de har sin verksamhet i vår region och jag tror att de bidrar till att lyfta Grängesbergs varumärke.

Tillsammans med nya arbetstillfällen som tillkommer inom transport- och tjänstesektorn kan Spendrups skapa ytterligare värde genom att flytta vissa administrativa tjänster till Grängesberg. Om de är aktiva på mötesplatser i övriga delar av Dalarna kan de även inspirera och utveckla företagsamheten i hela länet.

Vid en omstrukturering så finns det alltid vissa som drabbas och andra som gynnas. Satsningen i Grängesberg är i detta sammanhang en unik händelse eftersom man i vanliga fall lägger ner verksamheter på landsbygden och behåller den i större städer. Jag hoppas därför att Spendrups får bra utväxling på denna satsning i form av lojal och kunnig arbetskraft samt bra service från samhället.”

MARIA NORRFALK är Landshövding i Dalarna

GRI-index

På detta uppslag ger vi dig som läsare en översikt på vilket sätt vi redovisar i enlighet med riktlinjer för hållbarhetsredovisningar enligt Global Reporting Initiative, GRI. Redovisningens innehåll utgår ifrån GRI G3:s riktlinjer för B+ nivå. För mer detaljerad information om vad respektive redovisningskrav innebär hänvisar vi till www.globalreporting.org

Upplysningsposter:

Den största förändringen gäller energiförbrukning och CO_2-utsläpp till luft. Anledningen till förändringen är att vi för åren 2010 – 2012 har tillgodoräknat oss all den drav som vi har genererat och sålt vidare till biogasframställning och räknat detta som såld energi. Detta har inneburit att vår nettoenergiförbrukning har minskat och därmed har även nyckeltalen förändrats. Diagrammen på sidan 14 har förändrats i enlighet med dessa nya siffror.

Vi har också gått igenom en ny strategiprocess där vissa mål har reviderats. Detta tillsammans med det faktum att dravprojektet har blivit försenat gör att målen för ett antal nyckeltal har förändrats och/eller skjutits fram till 2016. Berörda diagram finns på sidorna 12, 14,15, 18, 20.

METODER ENLIGT VEDERTAGNA STANDARDER:

- Skador och sjukfrånvaro utgår från Arbetsmiljöverkets principer och riktlinjer.
- Uppgifter om avfallsvikter baserar sig på uppgifter från externt anlitade avfallshanteringsföretag.
- Uppskattade beräkningar av växthusgasutsläpp från produktion och transporter är framtagna av Spendrups. Beräkningsmetodiken för uppskattning av Spendrups koldioxidutsläpp är den internationella standarden Greenhouse Gas Protocol.
- Avseende redovisning av relevant indirekt energianvändning har redovisningens omfattning begränsats till inköpt el och fjärrvärme samt inköpta godstransporter.

Vi tar upp samma punkter som föregående redovisning. De utelämnade indikatorerna anses inte vara relevanta för Spendrups verksamhet i nuläget.

GRI	Innehåll	Sida
FÖRETAGSPROFIL		
1	**Strategi och analys**	
1.1	VD:s ord med vision och strategi	3
1.2	Beskrivning av påverkan, risker, möjligheter	4–7
2	**Organisationsprofil**	
2.1	Organisationens namn	27
2.2	Huvudsakliga produkter och tjänster	8
2.3	Organisationsstruktur	6–7
2.4	Huvudkontorets adress	27
2.5	Länder där verksamhet bedrivs	7
2.6	Ägarstruktur och bolagsform	6
2.7	Marknader som organisationen är verksam på	8
2.8	Organisationens storlek	7
2.9	Väsentliga förändringar beträffande organisationens storlek eller ägande	inga fall
2.10	Erhållna utmärkelser under redovisningsperioden	8–9, 15
3	**Information om redovisningen**	
3.1	Redovisningsperiod	7
3.2	Datum för senaste redovisning	26
3.3	Redovisningscykel	7
3.4	Kontaktuppgifter för frågor om redovisningen	27
3.5	Process för att bestämma redovisningens innehåll	5
3.6	Redovisningens omfattning (t.ex. utifrån land, affärsområde, dotterbolag)	7
3.7	Specifika avgränsningar i redovisningens omfattning	7
3.8	"Principer för redovisning av samägda bolag, dotterbolag hyrda anläggningar, utlokaliserade verksamheter m.m. som påverkar jämförbarhet"	24
3.9	Mätmetoder och grunder för beräkningar	24
3.10	Förklaring av korrigeringar från tidigare redovisningar	24
3.11	Väsentliga förändringar i redovisningaring från förra året	24
3.12	Förteckning över var upplysningar finns i redovisningen	24–25

GRI	Innehåll	Sida
3.13	Policy och nuvarande praxis för externt bestyrkande av redovisningen	24
4	**Styrning, åtaganden och intressentrelationer**	
4.1	Bolagsstyrningsstruktur	6
4.2	Beskrivning om styrelseordföranden också är verkställande tjänsteman	6
4.3	Antal och könsfördelning på styrelseledamöter samt deras oberoendeställning	6
4.4	Mekanismer för aktieägare och anställda att komma med rekommendationer	6, 18
4.5	Samband mellan ersättning till ledningen och organisationens resultat	6
4.6	Processer i ledningen för att undvika intressekonflikter	6
4.7	Processer för att bestämma styrelsens kompetens	6
4.8	Interna värderingar, koder och principer	6
4.9	Styrelsens rutiner för identifiering och styrning av hållbarhetsprestanda	6–7
4.10	Processer för att utvärdera styrelsens prestation beträffande hållbarhet	7
4.11	Beskrivning av hur organisationen följer försiktighetsprincipen	6
4.12	Anslutning till externa frivilliga koder, principer eller andra initiativ	6–7, 10
4.13	Medlemskap i föreningar/organisationer	4–5
4.14	Intressenter som involverats av organisationen	5
4.15	Princip för identifiering och urval av intressenter	4–5
4.16	Metod för dialog med intressenter, frekvens	5
4.17	Nyckelfrågor som har kommit fram genom engagemang med intressenter	5

FÖRETAGETS RESULTATINDIKATORER

Ekonomi

EC1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	2, 22
EC2	Finansiella och andra risker förknippat med klimatförändringar	12, 14

Miljö

EN1	Materialanvändning	13, 16–17
EN3	Direkt energianvändning	13–15
EN4	Indirekt energianvändning	13, 15
EN5	Minskad energianvändning genom sparande	14
EN7	Initiativ för att minska indirekt energianvändning	14
EN8	Total vattenanvändning	13
EN16	Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser	13, 15, 24
EN18	Initiativ för att minska utsläpp av växthusgaser	13–15, 24
EN21	Totalt utsläpp till vatten	12
EN22	Total avfallsvikt	13, 24
EN26	Åtgärder för att minska miljöpåverkan från produkter	16–17
EN28	Betydande böter och sanktioner till följd av överträdelser av miljölagstiftning	Inga fall
EN29	Väsentlig miljöpåverkan genom transport av produkter, varor och medarbetare	12, 15

Anställningsförhållanden och arbetsvillkor

LA1	Total personalstyrka samt dess fördelning	2
LA6	Andel av personalstyrkan som är representerad i formella kommittéer för hälsa och säkerhet	18
LA7	Omfattningen av skador och sjukfrånvaro	18–19, 24
LA12	Andel av anställda som får regelbunden utvärdering av sin prestation	21
LA13	Sammansättning av styrelse och ledning samt uppdelning av andra anställda efter kön	6, 20–21

Mänskliga rättigheter

HR1	Procentuell andel och antal betydande investeringsbeslut som inkluderar krav gällande mänskliga rättigheter	9
HR2	Procent av betydande leverantörer som har granskats avseende efterlevnad av mänskliga rättigheter	9
HR4	Antal fall av diskriminering	21

Samhällsfrågor

SO1	Verksamhetens påverkan på samhället	22
SO2	Andel och antal affärsenheter som analyserats avseende risk för korruption	19
SO3	Procentandel av de anställda som genomgått utbildning i organisationens policyer och rutiner avseende motverkan mot korruption	19
SO4	Åtgärder som vidtagits på grund av korruptions-incidenter	inga fall
SO7	Åtgärder som vidtagits mot organisationen för konkurrenshämmande aktiviteter	inga fall
SO8	Monetära och icke-monetära sanktioner för bristande uppfyllnad av lagar och regler	inga fall

Produktansvar

PR1	Produkters påverkan på hälsa	10, 22
PR2	Totalt antal fall där regler och frivilliga koder gällande hälso- och säkerhetspåverkan från produkter inte efterlevts	inga fall
PR4	Antal överträdelser av lagar för produktinformation och märkning	inga fall
PR5	Rutiner för kundnöjdhet	8–9
PR6	Anslutning till standarder och koder som rör marknadskommunikation	9
PR7	Incidenter som rör överträdelser inom marknads-kommunikation	inga fall
PR8	Klagomål avseende kunders integritet och förlust av kundinformation	inga fall
PR9	Böter vid bristande efterlevnad av lagar och regler	inga fall

Revisors rapport över översiktlig granskning av Spendrups Bryggeri AB:s hållbarhetsredovisning:

Till läsarna av Spendrups Bryggeri AB:s hållbarhetsredovisning

Inledning

Jag har fått i uppdrag av direktören för miljö & hållbar utveckling i Spendrups Bryggeri AB (556079-6871) att översiktligt granska innehållet i Spendrups Bryggeri AB:s hållbarhetsredovisning för år 2012. Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för det löpande arbetet inom miljö, arbetsmiljö, kvalitet, socialt ansvar och hållbar utveckling samt för att upprätta och presentera hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier. Mitt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på min översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Jag har utfört min översiktliga granskning i enlighet med RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven av FAR. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASB: s standarder för revision och kvalitetskontroll och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att jag blir medveten om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

De kriterier som min granskning baseras på är de delar av Sustainability Reporting Guidelines G3, utgiven av The Global Reporting Initiative (GRI), som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt de redovisnings- och beräkningsprinciper som företaget särskilt tagit fram och angivit. Jag anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Min översiktliga granskning har, utifrån en bedömning av väsentlighet och risk, bl.a. omfattat följande:

a. uppdatering av min kunskap och förståelse för Spendrups Bryggeri AB: s organisation och verksamhet,
b. bedömning av kriteriernas lämplighet och tillämpning avseende intressenternas informationsbehov,
c. bedömning av resultatet av företagets intressentdialog,
d. intervjuer med ansvariga chefer, på koncernnivå och på utvalda enheter, i syfte att bedöma om den kvalitativa och kvantitativa informationen i hållbarhetsredovisningen är fullständig, riktig och tillräcklig,
e. tagit del av interna och externa dokument för att bedöma om den rapporterade informationen är fullständig, riktig och tillräcklig,
f. utvärdering av design för de system och processer som använts för att inhämta, hantera och validera hållbarhetsinformation,
g. utvärdering av det system som använts för att mäta och analysera utsläpp,
h. analytisk granskning av rapporterad information,
i. avstämning av finansiell information mot företagets årsredovisning för år 2012,
j. bedömning av företagets uttalade tillämpningsnivå B+ avseende GRI: s riktlinjer,
k. övervägande av helhetsintrycket av hållbarhetsredovisningen, samt dess format, därvid övervägande av informationens inbördes överensstämmelse med tillämpade kriterier, och
l. avstämning av den granskade informationen mot hållbarhetsinformationen i företagets årsredovisning för år 2012.

Slutsats

Grundat på min översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger mig anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan angivna kriterierna.

Stockholm den 6 maj 2013
Mazars SET Revisionsbyrå AB

Markus Håkansson
Specialistmedlem i FAR/Godkänd Revisor

MAZARS

Claes Åkesson

Kontakt:

För frågor eller kommentarer kring innehållet i redovisningen, kontakta Claes Åkesson, direktör för miljö & hållbar utveckling.

Telefon 08-672 78 43
claes.akesson@spendrups.se

Adress
Spendrups Bryggeri AB
Huvudkontor: Vårby Allé 39, 143 03 Vårby

Telefon (växel): 08-672 77 00
Hemsida: www.spendrups.se

Spendrups
GRUNDAT ÅR 1897

Spendrups Bryggeri grundades 1897. Vi är ett bryggeri med ett brett sortiment. Engagemanget och passionen är lika stor nu som då. För oss är alltid hantverket och dryckesupplevelsen i fokus. Bland våra varumärken finner du Spendrups Bryggeri, Norrlands Guld, Mariestads, Heineken, Loka, Schweppes, El Coto, Gallo, Bergstrands kaffe m fl. Familjeföretaget Spendrups är ett svenskt och oberoende bryggeri som förenar starka traditioner med nytänkande. Vi är idag ca 1000 medarbetare och omsätter ca 3,0 MDKR. I Spendrupskoncernen ingår dotterbolagen Spendrups Vin, Gotlands Bryggeri och Hellefors Bryggeri. www.spendrups.se